

Resultaten stofonderzoek POMS Coevorden

Op advies van GGD Drenthe is op de POMS-site te Coevorden aanvullend onderzoek uitgevoerd naar de samenstelling van het stof. Dit is een tussenstap in het bepalen of huidige medewerkers in gebouwen van POMS Coevorden blootgesteld kunnen worden aan verontreinigingen uit het verleden.

In het stofonderzoek zijn geen verontreinigingen met asbest of chroom VI gevonden. Wel zijn zware metalen (kwik, cadmium, lood en uranium) aangetroffen in het stof. GGD Drenthe adviseert op enkele strategische plaatsen luchtonderzoek met analyse voor deze zware metalen. Dit om te bepalen of medewerkers via de lucht blootgesteld kunnen worden aan de zware metalen, en of dit tot een verhoogd gezondheidsrisico leidt.

Aanleiding

GGD Drenthe voert in opdracht van het ministerie van Defensie onderzoek uit naar eventuele gezondheidsrisico's door blootstelling aan gevaarlijke stoffen bij de huidige medewerkers op de voormalige POMS-site in Coevorden. Bij dit onderzoek kijkt de GGD naar resultaten uit milieuonderzoek (bijv. asbest, bodem, stof) en beoordeelt zij op basis daarvan of er sprake is van gezondheidsrisico's.

Stofonderzoek en gezondheidsrisico's

Na analyse van het beschikbare milieuonderzoek en gesprekken met betrokkenen, heeft de GGD het ministerie van Defensie geadviseerd om op een aantal aspecten aanvullend onderzoek te laten uitvoeren. Om te bepalen of verontreinigingen achtergebleven zijn in de gebouwen van de POMS site, is stofonderzoek uitgevoerd.

Het stofonderzoek is een tussenstap voor het bepalen van een eventueel gezondheidsrisico. Gezondheidsrisico's treden pas op wanneer mensen deze stoffen inademen. Een risicobepaling kan daarom alleen worden gebaseerd op binnenluchtmetingen. Wanneer in stof verontreinigingen worden aangetroffen, zal het onderzoek moeten worden uitgebreid met binnenluchtmetingen.

Resultaten stofonderzoek RPS Analyse BV

Bij (voormalige) werkzaamheden in de diverse gebouwen op de POMS-site Coevorden zouden mogelijk zware metalen (chroom VI, lood, kwik, cadmium en uranium) en asbest kunnen zijn vrijgekomen. Daarom is geadviseerd om te onderzoeken of deze componenten nog aanwezig zijn in stof.

RPS Analyse BV heeft in opdracht van het ministerie van Defensie het stofonderzoek uitgevoerd. Het stof is bemonsterd door middel van veegmonsters. De nadruk van het onderzoek heeft gelegen op het bemonsteren van stof op hoger gelegen locaties, omdat wordt verwacht dat zich hier stof heeft verzameld dat niet eerder is verwijderd. De resultaten van het onderzoek zijn beschreven in het rapport met kenmerk RAH15.0128.

In totaal zijn 173 monsters genomen. Afhankelijk van de locatie van de monsters zijn ze onderzocht op de aanwezigheid van cadmium, kwik, lood, chroom-6, uranium en asbest. Uit het stofonderzoek blijkt dat in geen van de stofmonsters chroom VI of asbestvezels zijn aangetroffen. Cadmium, lood, kwik en uranium zijn in een groot aantal stofmonsters aangetroffen;

- Cadmium: 93% van 73 monsters
- Lood: 99% van 73 monsters
- Kwik: 60% van 73 monsters
- Uranium: 65% van 151 monsters

Conclusies en aanbevelingen

Er is geen chroom VI of asbest aangetroffen in de stofmonsters. Er is daarom geen aanleiding om nader onderzoek te doen naar chroom VI of asbest op de POMS-site Coevorden. De GGD concludeert op basis van dit onderzoek dat de medewerkers van de POMS –site Coevorden op dit moment geen gezondheidsrisico's lopen door blootstelling aan chroom VI en asbest.

In veel stofmonsters op de POMS-site Coevorden is cadmium, lood, kwik en uranium aangetroffen. Het valt niet te zeggen of er sprake is van een verontreiniging; zware metalen komen ook van nature voor in de omgeving. Er zijn geen referentiemonsters genomen op de POMS-site Coevorden, dus hier zijn geen uitspraken over te doen

Op basis van de resultaten van de stofmonsters kan er niet worden aangegeven of er sprake is van een mogelijke blootstelling en eventuele gezondheidsrisico's. GGD Drenthe adviseert daarom om op enkele strategische plaatsen¹ luchtmetingen uit te voeren naar cadmium, lood, kwik en uranium.

Doel van het onderzoek is:

- Bepalen of onder normale werkomstandigheden de zware metalen in het stof ingeademd kunnen worden;
- En indien dit het geval is, of de hoeveelheden zware metalen in de lucht onder normale werkomstandigheden een verhoogd gezondheidsrisico geven.

GGD Drenthe adviseert om tijdens de luchtmetingen een werksituatie na te bootsen, bijv. door gebruik van ventilatoren.

---

¹ De locatie van de luchtmetingen worden bepaald door de mate van belasting met zware metalen van de stofmonsters. Dit zijn voor gebouw C de preservering, wielshop en werkplaats en in gebouw B de opslagruimte. Indien in deze luchtmetingen geen verontrustende waarden worden aangetroffen, kun je er vanuit gaan dat in de overige ruimtes ook geen verontrustende situaties worden aangetroffen.